

Ordre du jour

- 5561 - Projet de loi autorisant le Gouvernement à organiser des classes internationales préparant au diplôme du baccalauréat international
(Rapport de la Commission de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle - Discussion générale - Vote et dispense du second vote constitutionnel)
- Motion de Monsieur Claude Meisch sur la situation financière des communes
- 5521 - Projet de loi portant approbation de l'Accord International sur la Meuse, signé à Gand, le 3 décembre 2002
(Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Aménagement du Territoire - Discussion générale - Vote et dispense du second vote constitutionnel)
- 5565 - Projet de loi portant changement du nom de la commune de Remerschen en celui de Schengen
(Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Aménagement du Territoire - Discussion générale - Vote et dispense du second vote constitutionnel)
- Ordre du jour
- 5548 - Projet de loi portant modification
  - de la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux et
  - de la loi communale du 13 décembre 1988*(Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Aménagement du Territoire - Discussion générale - Vote et dispense du second vote constitutionnel)*
- 5346/5420 - Projet de loi portant introduction d'un Code du Travail
(Rapport de la Commission du Travail et de l'Emploi - Discussion générale)

Au banc du Gouvernement se trouvent: Mmes Marie-Josée Jacobs et Mady Delvaux-Stehres, MM. François Biltgen, Lucien Lux et Jean-Marie Halsdorf, Ministres.

(Début de la séance publique à 9.00 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

Une voix.- Neen, Här President.

M. le Président.- Mir kommen dann direkt zur Diskussioun vum Projet de loi 5561 iwwert de Baccalauréat international. Et si bis elo ageschriwwen: d'Madame Gantenbein, d'Madame Brasseur, den Här Adam an den Här Henckes. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorablen Här Fernand Diederich.

1. 5561 - Projet de loi autorisant le Gouvernement à organiser des classes internationales préparant au diplôme du baccalauréat international

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle

M. Fernand Diederich (LSAP), *rapporteur.*- Merci, Här President. Madame Minister, Dir Dammen an Dir Hären, de Projet de loi 5561, deen eis hei virläit, gouf de 24. März 2006 déposiert. E war begleet vum engem Projet de règlement grand-ducal, deen d'Organisatioun vun internationale Klassen am LTC, Lycée Technique du Centre, soll festleeën, esouwéi vun enger Fiche financière.

Déi parlamentaresch Kommissioun vun der Éducation nationale an der Formation professionnelle huet hir Aarbechten den 29. Juni 2006 opgeholl a mech als Rapporteur designiert. An därselwechter Réunioun sinn de Projet de loi an den Avis vum Statsrot vum 20. Juni 2006 analysiert ginn. Dëse Rapport ass an der Réunioun vum 6.

Juli 2006 virgestallt an adoptiert ginn.

Den Exposé des motifs hält fest, datt all Joer ongeféier 150 jonk Leit tëschent zwielef a 15 Joer aus alle Länner op Lëtzebuerg kommen an no hiren intellektuelle Fäegkeete wëlle scalariséiert ginn. Wann och eng Rei Moosname geholl si ginn, fir dës Schüler Studien am Secondaire technique ze erméiglechen, esou hu se meeschtens keen Accès zu de classesche Secondairesstudien, well se, och wa se a kuerzer Zäit héich Kompetenzen am Franséischen erreecht hunn, déi däitsch Sprooch net um selwechten Niveau beherrsche wéi hir Kolleegen, déi duerch d'Lëtzebuerger Primärschoul gaange sinn.

An deem Sënn kann d'Schafung vun der Méiglechkeet fir dës Kanner, Secondairesstudien an der öffentlecher Lëtzebuerger Schoul ze maachen, als Bäitrag zur Verbesserung vun der Chancëgläichheet ugesi ginn - dëst fir Kanner, deenen hir Elteren net d'Méiglechkeet hunn, de Minerval vun de private Schoulen ze bezuelen.

Am Moment bidden nëmmen zwou privat Schoulen Studien un, déi zum Bac international féieren, an zwar déi „Fräi öffentlech Waldorfschoul“ an d'„International School“.

Mat dësem Projet kritt den LTC d'Méiglechkeet, déi éischt öffentlech Schoul ze sinn, déi Studien ubitt, déi zum Bac international féieren. Et gëtt och drop higewisen, datt d'Schafung vun esou internationale Klassen, an deene Franséisch d'Langue véhiculaire ass, dozou bäidréit, d'Effikassitéit vun der Lëtzebuerger Schoul an de schoulesche Succès vun alle Schüler ze verbessern. Dës Optioun konkretiséiert och d'Bestriewungen, Méiglechkeete vun alternativen Unterrichtsformen an der Lëtzebuerger Schoul auszubauen, esou wéi et am Regierungsprogramm präconiséiert gëtt.

D'Organisatioun vum Baccalauréat international ass 1968 zu Genf ge-

grënnt ginn. No an no hunn d'Misiounen vun dëser Fondatioun sech erweidert an haut schafft dës Organisatioun mat 1844 Schouletablissementer zesummen, fir Programmer fir iwwer 200.000 Schüler tëschent dräi an 19 Joer ze entwéckelen; dëst an 124 Länner.

Hiert Zil ass, bei de Jugendlechen déi intellektuell Kuriositéit ze entwéckelen an déi noutwendeg Sensibilitéit, fir matzehëllef méi eng friddlech Welt opzebauen, an engem Geescht vu géigesäitegem Versteesdemech an interkulturellem Respekt.

Si kooperéiert mat Schoulen, Regierungen an internationalen Organisatiounen, fir streng Evaluationsmethoden an international Erzéiungsprogrammer auszuschaffen, fir d'Schüler aus alle Länner zu engem „lifelong learning“ ze encouragéieren.

Déi fënnef Chambres professionnelles, déi de Projet aviséiert hunn, begrëssen d'Absicht, eng Formatioun unzebidden, déi dem sozio-professionellen Ëmfeld besser Rechnung dréit. Si hunn zwar e puer Remarqué gemaach, zum Beispill wat d'Obligatioun ubelaangt, während engem Zyklus vu wéinstens véier Joer eng drëtt Sprooch niewent der franséischer an der englescher Sprooch ze studéieren, während déi auslännesch Schoulen oder déi privat Lëtzebuerger Schoulen dozou net obligéiert sinn.

A sengem Avis dréckt de Conseil d'État seng Retizienz aus, wat d'Absicht vun den Auteure vum Projet ubelaangt, ee bestëmmte Lycée duerch eng Loi spéciale ze autoriséieren, internationale Klassen ze organiséieren. Hien hält et fir méi opportun, am Sënn vun enger gréisserer Flexibilitéit, an engem allgemenge Gesetz d'Konditiounen an d'Modalitéite festzeleeën, ënert deenen d'Regierung autoriséiert gëtt, internationale Klassen an engem Lycée duerch Règlement grand-ducal anzeféieren.

Hien hält fest, datt, laut Fiche financière, déi supplementar Ausgabe sech jährléich op 38.800 Euro belafen; dëst fir supplementar Ausgabe fir Coursen, déi jährléich Cotisatioun an d'Käschte fir d'Organisatioun vum Schlussexamen.

Am Commentaire des articles seet de Statsrot, datt d'Abreviatioun BI ze éitéieren ass a ganz ausgeschriwwen soll ginn als «baccalauréat international». Am Intitulé soll den Terme «offrir» duerch den Terme «organiser» ersat ginn.

D'Kommissioun ass der Meenung de Conseil d'État ze suivéieren an d'Schafung vun den internationale Klassen net nëmmen op den LTC ze limitéieren, esou datt den Intitulé folgendermoosse geännert gëtt: «Projet de loi autorisant le Gouvernement à organiser des classes internationales préparant au diplôme du baccalauréat international».

Als Konsequenz dovun schléit de Statsrot vir, den éischten Artikel folgendermoossen ze libelléieren - d'parlamentaresch Kommissioun stëmmt deem zou: «Le Gouvernement est autorisé à organiser des classes internationales préparant au baccalauréat international, tel que régi par la loi du 14 mai 2002 portant reconnaissance d'équivalence du baccalauréat international avec le diplôme de fin d'études secondaires luxembourgeois, dans le cadre de la loi modifiée du 25 juin 2004 portant organisation des lycées et lycées techniques.

Les établissements scolaires autorisés à mettre en place des classes internationales sont désignés par règlement grand-ducal.»

Soumat kënnen och aner Lycéeën Demandé stellen, international

Klassen ze organiséieren, wann d'Konditiounen dozou erfëllt sinn; zum Beispill d'Enseignanten, d'Masse critique vun de Schüler, d'Raimlechkeeten an esou weider. Et ass dann un der Regierung hir Entscheedung au cas par cas virzehuelen.

Zu Artikel 2: Fir d'Organisatioun vum Bac international am beschten an déi aktuell Strukture vun eise postprimären Unterrecht ze integréieren, gëtt proposéiert, d'Formatioun iwwer véier Joer lafen ze loossen; zwee Joer am Cycle moyen, zwee Joer am Cycle supérieur.

Déi Jonk vun zwielef bis 13 Joer, déi nei an d'Land kommen, ginn a Classes d'accueil, déi an deene verschiddene Lycéeë fonctionnéieren, ageschriwwen. Während dräi Joer léiere se intensiv Franséisch, Lëtzebuergesch an Englesch. Um Enn vun der Neuvième gi se no hire Capacitéiten entweder an den techneschen Unterrecht orientéiert, deen op Franséisch erdeelt gëtt, oder a Richtung vun dëser Formatioun, déi et hinnen erlaabt, de Bac international a véier Joer virzubereeden.

De Conseil d'État stellt sech d'Fro iwwert d'Zuel vun de Klassen. Wäert d'Demande d'Offer bestëmmen oder wäert eng limitéiert Offer eng Selektioun noutwendeg maachen? Déi nei Formatioun vum Artikel 1 suergt hei, mengen ech, fir méi Kloeerheet.

Zu Artikel 3: De Statsrot hält et fir indispensable, d'Konditiounen, fir op d'Classes internationales ugeholl an zum Examen zougelooss ze ginn, am Gesetz festzehalen an net nëmmen an engem Règlement grand-ducal.

D'parlamentaresch Kommissioun ass net där Meenung an optéiert fir d'Propositioun vun der Regierung.

Am Artikel 3 ginn d'Matièren opgefouert, déi op den Dixiëmen, Onziëmen, Douziëmen an Treiziëmen enseignéiert ginn. Op den Douziëmen an Treiziëmen müssen d'Schüler ee Cours de théorie de la connaissance an ee Programme d'activités «créativité, action, service» suivéieren. Si müssen hiert soziaalt Engagement während hirer Fräizäit bewiesen an an engem Rapport festhalen. Zum Beispill an engem Foyer bei Jugendlechen, ale Leit, beim Sport an esou weider. Doniewent ass d'Redaktioun vun engem Mémoire virgesinn.

An engem Règlement grand-ducal gëtt zum Beispill preziséiert: den Niveau vun de Coursen an de Sproochen, d'Grilles horaires vun de verschiddene Klassen an d'Konditiounen, fir op d'Klass vum BI zougelooss ze ginn. Sou ass zum Beispill fir d'Schüler, déi eng Neuvième théorique aus dem Enseignement technique réusséiert hunn, eng Moyenne générale vu 45 erfuerdert, fir op eng Dixième vum Bac international ugeholl ze ginn.

Zum initialen Artikel 4 mengt de Statsrot, datt e ka gestrach ginn, vu datt den neie Libellé vum Artikel 1 all dësen Elementer scho Rechnung dréit. D'Kommissioun deelt dësen Avis.

Den initialen Artikel 5 preziséiert, datt d'Enseignantë vun den internationale Klassen déiselwecht Qualifikatiounen müssen hu wéi d'Enseignanten, déi habilitéiert sinn am Enseignement secondaire classique Schoul ze halen. Während de Statsrot der Meenung ass dësen Artikel ze suppriméieren, proposéiert d'Kommissioun e bäizebehale fir ze garantéieren, datt d'Personal vun de Classes internationales déi noutwendeg Qualifikatioun huet.

(Interruption)

Am initialen Artikel 6, neien Artikel 5, gëtt an der Logik vu sengen allgemengen Iwwerleeunge vum Statsrot proposéiert a vun der Kommissioun zrëckbehalen, datt d'Regierung autoriséiert ass mam

Office du Baccalauréat international all Konventiounen ofzeschléissen, déi noutwendeg si fir d'Applikatioun vun dësem Gesetz a senge Règlements grand-ducaux.

Erlaabt mer kuerz puer Wuert iwwert d'Démarche vum LTC fir d'Aféierung vum Bac international ze preparéieren. Ufank 2005 gouf et éischt Kontakter tëschent dem Ministère an dem LTC, an éischt Sondagë si bei den Enseignantë gemaach ginn. Tëscht Februar an Abrëll ass diskutéiert ginn iwwert d'Masse critique vun de Schüler an den Enseignanten, de Coût ass evaluéiert ginn, d'Argumenter en faveur vum LTC sinn analyséiert ginn, an et war eng éischt Visite an der International School.

M. le Président.- Här Rapporteur, d'Riedezäit ass eriwuer.

M. Fernand Diederich (LSAP), *rapporteur.*- Kann ech duerno dann nach eppes soen? Ech wollt just nach dem LTC Merci soe fir déi Preparatioun. Ech kann och nach eng Kéier zrëckkommen.

M. le Président.- Neen. Fir e Merci ass ëmmer Zäit.

M. Fernand Diederich (LSAP), *rapporteur.*- Am Juli 2005 ass de Projet an enger Conférence plénière virgestallt a quasi eestëmmege approvéiert ginn. Am November 2005 ass d'pedagogesch Material fir déi eenzel Branchë bestallt ginn an de Conseil de Gouvernement huet sech fir de Projet decidéiert.

(Coups de cloche de la Présidence)

Am Januar 2006 ass eng Demande provisoire zu Genf gemaach ginn. Am März waren déi meescht Programmer fir d'Dixième fäerdeg, an d'Grille d'horaire fir déi véier Klassen ass presentéiert ginn. Am Mee ass e provisoiresche Budget opgestallt ginn. An den 28. Juni ass d'Décisioun gefall, mat der Dixième bei der Rentrée 2006/2007 unzefänken. Ufanks Juli sinn déi definitiv Critères de promotion arretéiert ginn an d'Schüler an d'Eltere sinn informéiert ginn.

Eng Visite d'inspection vun de Responsabele vu Genf an déi noutwendeg Autorisatioun si kuerzfristeg virgesinn, esou datt am September 2006 mat enger Dixième, déi op de BI preparéiert, démaréiert ka ginn an am Joer 2010 déi éischt Exame kënnen ofgehalen ginn.

Ech wëll zum Schluss vun dëser Plaz all deene villen engagéierten Enseignanten aus dem LTC Merci soe fir hiren Asaz an hir Contributioun bei de Viraarbechten zu dësem Projet. Si hu munch Réuniounen besicht a vill Zäit heifir consacréiert - et muss een dat emol soen - ouni derfir bezuelt ze ginn. Merci och der Madame Maas, Responsabel vum Projet, an dem Direkter vum LTC, bei deenen ech mech iwwert de Projet konnt informéieren, de Membre vun der Kommissioun, déi séier geschafft hunn an dësem Fall, de Responsabele vum Ministère fir hir Erklärungen, der parlamentarescher Attachée aus der Fraktioun fir hir gutt Mataarbecht.

Iech all wëll ech Merci soe fir d'No-lauschteren an ech géif heimadden den Accord vun eiser Fraktioun bréngen.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Merci, Här Rapporteur. Als éischte Riedner ass ageschriwwen, fir am Numm vun der CSV-Fraktioun ze schwätzen, d'Madame Gantenbein. Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (CSV).- Här President, Madame Minister, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt e Luef an och e Merci un de Rap-

porteur, den Här Fernand Diede- rich, fir säi schrëftlechen a mënd- leche Rapport.

2002 gouf d'Équivalence vum Bac international mat eisem Premières- examen an dëser Enceinte gestëmmt. Als neien Deputéierten hunn ech mer erlaabt nozeliesen, wat deemools hei op der Cham- berstribün gesot gouf. Keng Angscht, ech hale kengem de Spi- gel virun d'Gesicht, well ech sinn der Meenung an esou engem sen- sible Beräich wéi dem Enseigne- ment passt et sech net ze ironiséie- ren. Et ass jo och nëtzlech an och noutwendeg, géif ech soen, fir sech kritesch mat esou engem wichtege Sujet auserneen ze set- zen.

Wat mer awer opgefall ass, dat ass, dass déi „Wuertschlecht“ sech oft op den Nebenkriegs- schauplätzen geschloen huet: De Réquisitoire géint d'Privatschoul, de Minerval an och de Vokabel Eli- teschoul. Alles Themen, déi ee kann diskutéieren.

Mä et ass mer awer och opgefall, an dat huet mech gefreet, dass och méi Prinzipielles schonn dee- mools iwwert de Bac international gesot gouf. An et ass och erfree- lech, géif ech emol soen, dass mat deem heitege Gesetzestext d'Di- vergenzen heiriwwer aus dem Wee geschafe ginn, well jo de Bac inter- national elo an der öffentlecher Schoul ugebuede gëtt.

Dir Dammen an Dir Hären, et kënn esou lues Bewegung an d'Lëtze- buerger Schoul. Dat ass gutt. Dat ass gesond. An et ass och nout- wendeg. Dës Bewegung huet sech ënnert der Madame Brasseur ugekënnegt a konkretiséiert sech ënner eiser aktueller Ministesch, der Madame Delvaux. Si ass net fir hir Tache ze beneiden, well fir am Enseignement eppes ze bewegen, do muss een e laangen Otem hunn, eng gutt Ausdauer a staark Nerven. Well d'Tragik vum Ense- gnement ass jo am Fong déi, dass een ëmmer e wéineg hannert der Entwécklung vun der Gesellschaft humpelt. A wann een dann de Cou- rage a béid Hänn hält a versicht mat der Entwécklung Schrëtt ze halen an ze innovéieren, da steet ee ganz séier am Schossfeier vun der Kritik.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **Mme Marie-Thérèse Gan- tenbein-Koullen (CSV).** - A mir Lëtzebuerger sinn, géif ech soen, Weltmeeschter an der Kontradik- tioun. Mir sinn alleguerte fir Innova- tioun, mä Innovatioun ouni Verän- derung. An dat geet net.

Haut hu mer e Gesetzestext vir- leien, deen nach e Schrëtt méi wäit geet wéi d'Gesetz vun 2002, an- deems mer de Bac international hei zu Lëtzebuerg an der öffentle- cher Schoul konkret aféieren. Et kann ee wuel soen, dass mer a just véier Joer e regelrechte Quante- sprong an dëser Hisicht gemaach hunn.

Wat schwätzt fir de Bac internatio- nal? Lëtzebuerg ass e klengt Land am Häerz vun Europa, Schnëtt- punkt vun deene verschiddensten Nationalitéiten, Sproochen, Relioun- en a Kulturen, attraktiv net nëmme wéinst senger politescher Stabili- téit, mä och wéinst senger geson- der Wirtschaftslag, an en Immigra- tiounsland par excellence, an deem mer nach haut 39,6% Netlët- zebuerger zielen.

Et ass vläicht interessant ze prezi- séieren, dass den 1. Januar 2006 de Solde migratoire bei + 2.671 louch, géint + 1.750 am Joer 2005. Dat muss ee sech virstellen. Migra- tioun ass jo näischt aneschtens wéi déi modern Form, géif ech emol soen, vu Völkerwanderung, déi Fakt an der Geschicht vun der Mënschheet ass. Fréier ass dat mat Schwert a Säbel geschitt, haut geet dat mat der Begleedung vun demokratesche Mëttelen.

Migratioun kann een dulden. Et kann ee se awer och valoriséieren

an notzen. An en oppent Land ze sinn bréngt eng Verantwortung mat sech, déi et heescht unzuhuelen. Dës Erausfuerderung hält Lëtze- buerg mat dësem Gesetzestext un, ganz speziell a spezifesch an ei- sem Schoulsystem.

Här President, mat der Schafung vun de Classes internationales gi mer deenen Élève, déi wéinst dem Berufsliewe vun engem oder zwee Elterndeeler op Lëtzebuerg kommen - och de Flüchtlingen, géif ech soen - eng schoulesch Pers- pektiv an eng beruflech Zukunft. Mer ginn deenen Élève, déi zwar duerch eise Schoulsystem gaange sinn, esouguer vläicht hei gebuer sinn, mä an engem net Lëtzebuer- ger Sproochemilieu opgewuess sinn an un der Däitscher Sprooch oft gescheitert sinn, d'Chance fir de Bac international ze maachen an och duerno Universitätsstudien ze suivéieren.

Et gëtt och de Lëtzebuerger Élève d'Méiglechkeet an engem anere Schoulmodell en Ofschloss ze maachen. Vun dohier géif ech soen, dass déi international Klas- sen net nëmme eng Noutwendeg- keet duerstellen,...

(**Coups de cloche de la Prési- dence**)

...mä esouguer als selbstverständ- lech missten ugesi ginn.

Här President, elo gesinn ech, déi fënnef Minutte sinn ëm. Da muss ech elo e puer Saachen op der Säit loossen. Wann Der mer näischt...

■ **Une voix.** - Dir hutt dach nach Zäit!

■ **Une autre voix.** - Gitt hir nach fënnef Minutten, ëm Gottes Wëllen!

■ **Mme Marie-Thérèse Gan- tenbein-Koullen (CSV).** - Merci.

■ **M. le Président.** - Neen, Ma- dame Gantenbein. Dir hutt nach gutt Zäit. Et war fir verschidde Leit heibannen opmierksam ze ma- chen, datt Dir amgaange sidd eng interessant Ried ze halen.

■ **Mme Marie-Thérèse Gan- tenbein-Koullen (CSV).** - Dat hätt ech mer mol net erdreemt.

■ **Une voix.** - Dat hat en lech net gesot.

(**Hilarité**)

■ **Mme Marie-Thérèse Gan- tenbein-Koullen (CSV).** - Dee- nen Neie seet een net alles.

■ **Une voix.** - En hätt nach vill méi ze soe gehat.

■ **Une autre voix.** - Huel lech Zäit.

■ **M. le Président.** - Loosse mer d'Madame Gantenbein schwätzen.

■ **Mme Marie-Thérèse Gan- tenbein-Koullen (CSV).** - Dobäi kënn, dass d'Schafung vun dëser Méiglechkeet ee Bäitrag fir de Bäi- behalt vun der Attraktivitéit vun ei- sem wirtschaftleche Standuert ass, esou wéi et am Text vum Projet och schonns preziséiert gouf.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Scha- fung vun de Classes internatio- nales mat ofschléissendem Bac an der öffentlecher Schoul bitt och eng Alternativ zum bestehende System an dréit dem Koalitiounsac- cord vun 2004 Rechnung, deen a sengem Programm virgesäit, d'Méiglechkeete vun enger alter- nativer Offer innerhalb vun der öf- fentlecher Schoul auszebauen.

Ech wollt an dësem Kontext och kuerz ënnersträichen, dass ech hei dem Statsröt seng Reserven deen- len, fir mat engem Gesetz d'Aféie- rung vun dësen Etüden a just en- ger bestëmmter öffentlecher Schoul anzeféieren. Dofir sinn ech och frou, dass dës Considéra- tioune vum Statsröt Rechnung ge- droe gouf. De Règlement grand- ducal déterminéiert, a wat fir en- gem Lycée dat ugebuede gëtt, an e gëtt och dann d'Méiglechkeet,

jee nodeem wéi d'Entwécklung sech mécht, an anere Gebaier dat doten unzebidden.

E weidere Schrëtt, fir eise Schoul- system ze diversifiéieren, ass jo och zum Beispill d'Konzept vum Schengener Lycée, engem däitsch-lëtzebuergesche Lycée, wouzou mer jo geschwënn hei an dëser Enceinte e Gesetzestext wäerten diskutéieren. Et kënn ee sech och d'Fro stellen, ob et net ubruecht wier, an enger anerer Géigend oder an anere Géigende vun eise Land - Esch, fir se net ze nennen, wat un der Grenz läit a wou gréisser net lëtzebuergesch Communautéite liewen - e Lycée unzebidden.

D'Classes internationales mat of- schléissendem Bac karakteri- séiere sech duerch eng gewësse Flexibilitéit, well se staark un den Intérêt vum den Élève orientéiert ginn - an net, wéi et oft an eiser Schoul ass, un de Programmer - an doduerch hir Motivatioun och för- deren. D'Élève hunn d'Méiglech- keet, innerhalb vu sechs grouse Richtungen ze wíelen. Et gëtt och de Stärkten an de Schwächte vun den Élève Rechnung gedroen. Si kënnen d'Sproochen an enger staarker oder an enger schwa- cher Form léieren, suivant hire kul- turellen a sozialen Originen. Et gëtt de Schüler d'Méiglechkeet, d'Fä- cher um Niveau supéieur respek- tiv um Niveau normal ze léieren.

D'Schüler müssen e Mémoire schreiwen, dat heescht, si musse sech während enger gewësser Zäit intensiv mat engem spezifesch- en Sujet befaassen. Wichteg ass och, dass d'Élève sech müssen u péri- scolaires Aktivitéite bedeelegen, fir hiert soziaalt Erfannen, hir sozial Kompetenz ze trainéieren an och ze développéieren. Weider interes- sant a wichteg ass och d'Plaz vun der däitscher Sprooch an de Classes internationales, an dass niewent der externer Evaluatioun och eng intern Evaluatioun stattfënn.

Dir Dammen an Dir Hären, et gëtt behaapt, de Baccalauréat interna- tional wier eng Konkurrenz zu ei- sem Premièresexamen. A wann en dat da wier, da froen ech mech, ass dat schlecht?

Et gëtt behaapt, den Ofschloss mam internationale Bac wier ein- fach ze packen, méi einfach wéi déi normal Première. D'Schüler aus de Lycéeë géife fortlafen, fir en Of- schlossdiplom an dëser Schoul ze maachen. Da muss ee mol kucken, wouhinne datt se lafen.

Esou géif dann och mam Bacca- lauréat international eise Pre- mièresexamen u Wäert verléieren. Ech sinn iwwerzeegt, dass dat do- ten net de Fall wäert sinn.

Ech sinn der Meenung, dass en Of- schloss duerch den internationale Bac den Niveau vun eise Premièresexamen entsprécht. Sécher entsprechen d'Programmer net dem Lëtzebuerger Modell a sinn och kengem spezifesch Land zouzéuerden. Hei geet et vill méi ëm en ausgeglachene Kom- promëss tëschent verschiddene Schoulsystemer, Schoulprogram- mer an Ufuerderunge vu genereller Natur.

Aus dem Règlement grand-ducal iwwert d'Organisatioun vun den in- ternationale Klasse geet ervir, dass de Schoulprogramm net wesent- lech anescht vun deem vun eise Premieren ass, mat just dem funda- mentalen Ënnerscheed vun der ën- nerschiedlecher Gewichtung vun de Sproochen an dem Schoulmo- dell.

Als Ofschloss, Dir Dammen an Dir Hären, géif ech gären ënnersträi- chen, dass mat der Schafung vun de Classes internationales mat of- schléissendem Bac, de Lëtzbuer- ger Schoulsystem, deen - jusqu'à

preuve du contraire - e gudde Schoulsystem ass, mä awer e mo- nolithesche Schoulsystem ass, mat dësem Gesetz opgebrach gëtt. En zeechent nei Pisten op. E schléit en interessante Modell vir an e bitt nei Opportunitéite fir eis multikulturell Gesellschaft.

Mat dësem Gesetz, géif ech men- gen, gëtt en neit Kapitel an der Ge- sellschaft, an der Geschicht vun ei- sem Lëtzebuerger Enseignement geschriwwen. Ech hoffen, dass et en interessant Kapitel gëtt. Ech hoffen, datt et en erfollegräicht Ka- pitel gëtt. An zum Schluss ginn ech den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Gesetz.

Ech soen lech Merci fir Är Op- mierksamkeet.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Ma- dame Gantenbein. Nächst Riedne- rin ass déi honorabel Madame Anne Brasseur.

■ **Mme Anne Brasseur (DP).** - Merci, Här President.

Dir Dammen an Dir Hären, 2002 ass hei an der Chamber diskutéiert ginn iwwert de Bac international an engem Gesetzesprojet, wou et drëm goug de Bac international iwwerhaupt hei zu Lëtzebuerg unzëerkennen. 2002 gouf et 14 Länner an der EU, déi de Bac inter- national unerkannt hunn. Et war ee Land, wat dat net gemaach huet, andat war Lëtzebuerg. Beson- nescht fir eis als Land, wat eng in- ternational Plaz ass, an dat Leit erakommen aus verschiddene Länner, war et wichteg, dass mer de Bac international géingen uner- kennen, an dat war och de But vun deem Gesetz.

Deemools sinn an dat Gesetz - an den Här Bettel war Rapporteur vun deem Gesetz - eng Partie Restrik- tiounen agebaut ginn, wat all Land ka maachen, fir dass dee Bac, deen am Land selwer duerchge- féiert gëtt, och de verschiddene Spécificitéite vum Land Rechnung dréit. A souwuel de Rapporteur wéi meng Virriednerin sinn am Detail dorop agaangen, esou dass ech dat hei net wëll nach eng Kéier widderhuelen.

Déi Debatt, déi awer deemools ge- féiert ginn ass, an d'Madame Gan- tenbein huet dat elo grad rappé- léiert, war eng Debatt, an där et drëm goug, fir de Prozess ze maache vun der International School. Or, de Bac international an d'International School, dat sinn zwou getrennten Organisationsen.

Elo ass et esou, dass an der Inter- national School de Bac internatio- nal konnt gemaach ginn, mä dass dee konnt och am Ausland ge- maach ginn. Et sinn insgesamt dee Moment 1.100 Etablissementer ge- wiescht europawäit, wou dee Bac konnt gemaach ginn.

En ass och deemools ageféiert ginn, well ee viiregte Minister vun den Affaires étrangères, den Här Poos, intervenéiert huet, mir sollen de Bac international dach unerken- nen, well eng Partie vu Lëtzebuer- ger Diplomaten hir Kanner am Aus- land an d'Schoul geschéckt hunn, wou se en poste waren. Déi hunn do de Bac international gemaach an da koume se op Lëtzebuerg an dann ass deen net unerkannt ginn. An dat konnte mer eben duerch d'Gesetz vun 2002 regelen.

Wann ech awer liesen, dann huet besonnesch den Här Scheuer a sengen Interventiounen deemools als Spriecher vun der LSAP do ge- mengt, e misst de Bac international a sech net kritiséieren, mä déi pri- vat Schoul. En huet do vun Elite vun der International School ge- schwat an en huet dat verdäiwelt.

Beim Vote war et esou, dass d'LSAP-Fraktioun dergéint ge- stëmmt huet, mat zwou Enthalu- gen; dat war engersäits d'Madame Delvaux an dat war anerersäits d'Madame Err. An ech mengen, d'Madame Delvaux ass nodréig- lech nach frou, dass se deemools

hirer Fraktioun net gefollegt huet, well dat et méi einfach awer mécht, haut dës Projet hei ze verteide- gen.

(**Interruptions**)

Dee Projet, dee mer elo hei maa- chen, ass am Fong eng Suite vun dem Gesetz vun 2002, nämlech dass de Bac international och elo an enger Lëtzbuerger öffentlecher Schoul kann duerchgeféiert ginn. An de Projet, deen d'Regierung op den Instanzewee bruecht huet, war méi restriktiv wéi deen Text, dee mer haut stëmmen. Nämlech war do just virgesinn, dass et de Lycée Technique du Centre kéint sinn.

De Conseil d'État huet gemengt, et soll ee just d'Autorisatioun gi fir de Bac international an öffentleche Schoulen zu Lëtzebuerg ze maa- chen, an da wier et iwwer Règle- ment grand-ducal ze bestëmmen, wellech Schoulen déi Autorisatioun kréichen.

Dat ass eng gutt Approche. Et ass ganz kloer, dass een dat net iwwer- all ka maachen. Et ass och kloer, dass mer net iwwerall d'Masse cri- tique hunn. Well de Bac internatio- nal, dat ass en Ofschloss, mä et muss jo och eng Preparatioun dofir kommen. An déi Preparatioun ass wichteg fir déi Schüler, déi an d'Land komme während hiner Scolaritéit an dofir Schwierigkeeten hunn an onsem Schoulsystem Fouss ze faassen. Wann déi dann dës Schoulsystem kënnen mat- maachen, da gëtt deenen d'Méig- lechkeet ginn, hei en Ofschloss ze kréien. Well, wat hu se bis elo ge- maach? Da si se entweder op Arel gaangen. Mir müssen och deene Schüler hei e Schoulsystem offréie- ren.

Et ass kritiséiert ginn, dass d'Lëtze- buerger och dës Schoulsystem kënnen maachen. Wa se dat wëllen, solle se dat och maachen. Et muss een awer allerdéngs soen: Den däitsche Programm ass allégéiert; dat gëtt net esou staark gepréift, an do müssen d'Lëtzebuerger sech iwwerleeën, ob se sech do- mat en Déngscht leeschten, wa se duerch e System ginn, wou Däitsch net esou am Virdergrond steet, well onse méisproochege System huet jo awer wierklech Avantagen, och wat déi weiderféierend Studien dono ubelaangt.

Dat sinn déi puer Remarquen, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, déi ech zu dësem Projet wollt maachen. An ech si frou, dass deen elo nach ka gestëmmt ginn. Ech huelen un, dass en dann am Hierscht kann am Lycée Technique du Centre ulafen, wou d'Préparatife jo gemaach gi sinn. Allerdéngs muss dann nach e Règlement grand-ducal geholl ginn op Grond vum Gesetz, deen eben d'Autorisa- tioun gëtt, fir dass dat am Lycée Technique du Centre ka stattfan- nen.

Ech wollt just d'Madame Minister froen, ob den Timing kann agehale ginn, fir dass am September déi Klasse kënnen ugebuede ginn, ob do schonn am Virfeld Schüler sinn, déi sech gemellt hunn, fir dass een och ka wësse bei der Schoulorga- nisatioun, wéi een dat kann organi- séieren, an ob een déi Klassen och esou ka strukturéieren.

Ech soen lech Merci.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Ma- dame Brasseur. Den nächste Ried- ner ass den honorabelen Här Adam. Här Adam, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Claude Adam (DÉI GRÉNG).** - Här President, Madame Minister, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt emol wollt ech dem ho- norabele Rapporteur, dem Här Die- derich, Merci soe fir säi gudde schrëftlechen a mëndleche Rap- port.

Wéi mir dësen Text a senger éisch- ter Fassung gelies hunn, ware mir der Meenung, datt mir et hei mat engem relativ bescheidene Gesetz

ze dinn hätten, dat sech an d'Rei vun deene ville klenge bescheide Schrétt, fir eise Schoulsystem mat der Zäit matlafen ze loossen, géing areien. Do huet et jo och nach geheescht, de Lycée Technique du Centre géing autoriséiert ginn, Klasse fonctionnéieren ze loossen, déi géingen op de Bac international préparéieren.

Et war fir eis kloer, datt déi Chance, déi zwou Privatschoulen enger Rei Schüler zu Lëtzebuerg ubidden, nämlech fir e Bac international ze maachen, och sollt vun der öffentlecher Schoul ugebuede ginn. Dës Offer riicht sech u francophone Schüler, déi ganz gutt schoulesch Capacitéiten hunn, an eise traditionelle Schoulsystem awer un der Sproochbarrière respektiv der däitscher Sprooch scheiteren. Esou eng Offer ass zwar nëmmen eng Drëps op de waarme Steen an Richtung vun enger iwwerfälliger Schoulreform, mä am Enseignement huet ee besser, et freet ee sech iwwer all minimale Schrétt, soss riskéiert een ze verzweiwelen.

Den LTC ass deen éischten öffentleche Lycée, deen de Bac international zu Lëtzebuerg elo ubitt. Dat ass logesch, an et stéiert eis och net, datt déi Klassen net Quatrième, Troisième an esou weider heeschen, mä Dixième, Onzième, Douzième an Treizième. Mir stelle fest, datt anescht wéi op Quatrième an Troisième am Lycée, et op Dixième an Onzième am Bac international weder e Fach Instruction religieuse et morale nach e Fach Formation morale et sociale gëtt.

Aus grénger Siicht ass dat eng interessant Ouverture. Datt de Bac international kee Cadeau fir d'Schüler an och net fir de Lycée ass, dat geet zum Beispill aus engem Saz aus dem État des lieux vum LTC ervir. Do steet dran: «Nos élèves ne parlent pas le français comme langue maternelle et ont seulement fait deux années d'anglais. Or, le Bac international exige une langue au niveau A1 - Muttersprachenstärke - et la législation luxembourgeoise réclame que la deuxième langue soit étudiée au niveau supérieur.» Also, et ass bei wäitem kee Cadeau fir d'Studenten. Et ass vill Aarbecht scho gemaach ginn an do bleift der nach vill ze maachen.

Wann d'Chambre des Employés mengt, et kéint vläicht zu enger Marginalisatioun kommen, wa mir Secondaireeschüler an e Lycée technique géinge schécken, sou deele mir déi Suergen awer net. Ganz am Géigendeel, déi Richtung ass eis vill méi sympathesch, wéi zum Beispill déi nach ëmmer aktuell Marginalisatioun vun eise Schüler am Modulaire, déi wahrscheinlech problematescht Schülerpopulatioun zu Lëtzebuerg, déi mir nach ëmmer an deene schlechsten Infrastrukturen isoléieren.

Eng ganz interessant Richtung huet de Projet de loi awer du kritt, wéi d'Chamberskommissioun décidéiert huet, dem Avis vum Statsrot Rechnung ze droen an d'Offer, fir de Bac international ze maachen, net just op een eenzelne Lycée ze beschränken, sou dass de Ministère de l'Éducation nationale elo den direkte Verhandlungspartner mat der Organisation du baccalauréat international ass.

Dat heescht, mir stëmmen haut een allgemengt Gesetz, dat d'Méiglechkeet, fir dese Bac an öffentleche Schoulen zu Lëtzebuerg unzibidden, erméiglecht. Iwwert de méi einfachen a schnelle Wee vum Règlement grand-ducal kann den zoustänneg Minister oder déi zoustänneg Ministesch eenzelne Schoulen op Ufro a wann et Sënn mécht déi Méiglechkeet zougestoen.

D'Chambre des Employés privés huet eiser Meinung no zu Recht drop higewisen, datt et duerchaus méiglech ass, datt mat der Zäit ganz vill Schüler um Bac international interesséiert ginn an net

nëmme Schüler mat engem Migrationshannergrond. Och Lëtzeburger Schüler, déi sech net wuel fillen an eise Schoulsystem, kéinten dese schoulesche Wee goen. Där Schüler gëtt et eiser Meinung no eng ganz Rei. Doduerch kréie mir - wa mir et dann zouloossen - eng Konkurrenz tëschent zwee Schoulsystemer; an dat ass gutt esou.

Ass elo mam Bac international alles am grénge Beräich? Natierlech net. Et ass scho bedenklech, datt mir elo zwee Systemer kréien: een, wou staatlech Programmer an Examenskommissioun Chef sinn, an een, deen enger privater Boîte zu Genf all dës Kompetenzen iwerdroen huet. Dat ass fir eis net déi ideal Léisung. Dat ass fir eis just eng Ouverture, déi duerchaus kontrolléierbar ass, a mat där mir - wa mir dat zouloossen a mir sollen et zouloossen - e bësse Beweegung an den Enseignement secondaire kënne kréien.

Mir wëllen a kënne kengem Schüler eppes zertificéieren, wat hien net kann. Mä mir hu schonn op deser Plaz oft gesot, datt mir d'Aart a Weis, wéi mir an eise Schoule zertificéieren, a Fro stellen. Mir mussen do vill méi flexibel ginn. Mam Bac international hu mir eng kleng Öffnung gemaach. D'Chambre de Travail weist zu Recht drop hin, datt et och Schüler gëtt, fir déi déi franséisch Sprooch en Obstacle ass, fir zu engem Secondairesofschloss ze kommen. An d'Chambre des Employés privés weist zu Recht drop hin, datt mir déi Problemer am Secondaire an nach duerchaus a verstärkter Form am Secondaire technique erëmfannen.

Wéi gesot, mir freeën eis schonn iwwer kleng Schrétt an déi richteg Richtung am Enseignement, an duerfir bréngen ech och den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Gesetz.

Mir wieren awer frou, wann d'Madame Minister bei hirer Interventioun zu dësem Projet de loi nach géing op e puer Froen agoen. Am urspréngleche Règlement grand-ducal zum Projet de loi steet am éischten Artikel: «La troisième langue est la langue allemande.» Bleift dat esou oder ass et denkbar eng eventuell Ouverture zu Gonschte vun der Mammesprooch vun de potenzielle Schüler vum Bac international ze maachen?

Datt et d'Enseignanten aus dem Secondaire sinn, déi däerfen op de Bac international virbereeden, schéngt eis evident a konsequent. Genauesou selbstverständlech wäert jo och eng Formation initiale et continue fir dës Enseignanten fir hir nei Aufgab sinn. An och hei wiere mer frou, wann d'Madame Minister eis dat kéint konfirméieren an nach vläicht soen, wat do virgesinn ass.

An zum Schluss nach e Wuert zu de Passerellen. Et ass och e puermol kritiséiert ginn oder weinstens ass d'Problematisik opgeworf ginn, wéi ee kann an déi Klass vum Bac international kommen, och wann ee vläicht op Onzième oder Douzième wëllt aklammen. Vläicht kéinte mer och do nach e puer Detailer kréien.

Ech soen lech Merci fir d'No- lauschteren.

■ **Une voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Adam. Als leschte Riedner ass ageschriwwen den honorabelen Här Henckes.

■ **M. Jacques-Yves Henckes (ADR).** - Merci, Här President.

Heiansdo hunn esou Gesetzter wéi dat heiten e reng techneschen Aspekt a priori. Mä ech wëll awer soen, datt mer mat dësem Gesetz eng kleng Revolutioun an onsem Enseignementssystem duerchéien, och wann et offiziell ugesi gëtt, wéi wann dës Reform just nëmmen dofir do wier, fir déi auslännesch Schüler, déi méi

staark sinn am Franséischen, ze integréieren.

Mä wann ee weess, datt elo schonn eng etlech Schüler vu Lëtzeburger Elteren an der Waldorfschoul sinn an an der International School - précisément weinst deem Bac international -, da kann ee sech och virstellen, an ech géing souguer de Wonsch ausdrécken an hoffen, datt de Bac international an Zukunft vläicht e Bac gëtt, dee queesch uechtert d'Land offréiert gëtt an un deem d'Lëtzeburger Schülerinnen a Schüler interesséiert sinn deelzehuelen.

Woufir? Well ee gesäit, datt am Internationalen - a Lëtzebuerg ass jo staark international orientéiert - d'franséisch a speziell d'englesch Sprooch ëmmer méi Gewicht kréien. Et ass also wichteg, datt een am Englesche staark ass.

Wann een haut d'Circulairë vu verschidde Beruffsorganisatiounen gesäit, déi fréier op Franséisch an op Däitsch gemaach gi sinn, gesäit een, datt se haut uniequent op Englesch gemaach ginn. Et gesäit een, datt ee souguer hei an der Stad, wann ee gären iergende Gedréns freet, scho bal muss Englesch kënne schwätzen, fir et ze kréien. Et ass also eng Evolutioun, déi sech mécht, an ech mengen, et ass och richtig, datt mer elo en éischte Schratt maachen.

Dat, wat sech elo awer nach u Froe stellt, Madame Ministerin, dat ass, wéi déi ganz Organisatioun praktesch vir sech geet. Ech géing gäre vun lech wëssen, wéi dat elo am Lycée Technique du Centre wäert organiséiert ginn, wat den Transport ugeet, wéi Der wëllt déi eenzel Elteren uschreiwen, fir hinnen déi nei Offerte unzibidden. Dat sinn déi puer Froen, déi ech zu dësem Projet hunn.

De Rescht hate meng Virriedner an de Rapporteur schonn des Laangen an des Breede gesot, esou dass ech mech domat net weider wëll ophalen, mä just nach eng Kéier den Accord vun der ADR-Fraktioun zu dësem Gesetzesprojet ginn.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Henckes. Här Scheuer!

■ **M. Jos Scheuer (LSAP).** - Här President, just ee Wuert och zur Interventioun vun der Madame Brasseur. D'Joer 2002 läit jo nach net esou wäit zréck, an ech hat deemools geschwat am Numm och vun der Fraktioun zu deem Gesetz, wat d'Equivalenz tëschent dem Lëtzeburger Bac an deem dote Bac hiergestallt huet. Zwou Saache ware bei deem Gesetz, fir eis a fir mech, äusserst problematesch. An effektiv hat dat méi mat der Schoul selwer ze dinn, mat der Privatschoul, wéi mam Bac.

Éischtens huet déi Schoul e Minimalverlaangt vu 15.000 Euro, fir kënnen do eranzekommen a fir kënnen dee Bac ze maachen. Zweetens ass dee Bac gemaach ginn a sechs Joer amplaz a siwe Joer. Dat waren, fir mech a fir eis, Kritären, déi schonn äusserst problematesch waren.

Et ass deemools och gesot ginn: Kommt mir probéiere fir dee System „Bac international“ an de Lëtzeburger Schoulsystem ze integréieren. A genau dat ass geschitt. Dat heescht, dat Gesetz hei ass vun deem Point de vue eng Verbesserung fir de Lëtzeburger Schoulsystem a bitt eis, dem Stat, Méiglechkeeten un, déi ee sech virduen an enger Privatschoul huet misse kafen! An dat huet mech schockéiert deemools.

Et bleift ee Problem fir mech, dat ass d'Kontroll vun de Programmen, déi do enseignéiert ginn. An de Wäert vun de Programmen, dee moosst een ëmmer un deene Méiglechkeeten, déi déi Program-

men am Enseignement de Schüler bitt. An dësem Fall d'Integratioun an eng modern Gesellschaft, dat ass jo den essenzielle But vun dësem Gesetz, an zweetens och d'Berufsméiglechkeeten an d'Méiglechkeete fir weiderzestudéieren. Dat wollt ech als Preziosioun matginn.

■ **Une voix.** - Dat ass eng 180°-Kéier, déi den Här Scheuer do hält!

■ **M. François Bausch (DÉI GRÉNG).** - Méi wéi 180°.

(*Interruptions diverses*)

■ **M. le Président.** - Neen, datt dem Här Scheuer seng Meinung sech deckt mat all deene vu senger Virriedner, an duerfir kritt elo d'Madame Minister zoustänneg fir d'national Erzéiung d'Wuert.

(*Brouhaha général*)

D'Madame Delvaux huet elo d'Wuert.

■ **Une voix.** - Et deet wéi, wann ee sech muss op de Kënn späizen!

(*Hilarité*)

■ **M. le Président.** - Ech bieden elo ëm Opmierksamkeet fir d'Ausféierung vun der Madame Delvaux!

■ **Mme Mady Delvaux-Stehres, Ministre de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle.** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëllt all menge Virriedner Merci soe fir dee breeden Accord, dee se bréngen zu dësem Projet. Ech wëllt dem Rapporteur Merci soen an ech wëllt haaptsächlech dofir Merci soen, dass d'Aarbechten an der Kommissioun och esou schnell gaange sinn, dass mer dat Gesetz nach virun der grousser Vakanz kënnen an der Chamber stëmmen. Ech net eleng, och nach aner Leit sinn doriwwer ganz, ganz frou.

Här President, hei zu Lëtzebuerg musse mir e Qualifikatiounseffort maachen op allen Niveauen. Mir wësse selwer, dass mer net genuch qualifizéiert Leit an eise Schoulsystem erausbréngen. Dat heescht net, dass ech der Meinung sinn, dass ee soll Schüler en Diplom ginn, wa se net d'Kompetenzen duerfir hunn, mä mir kréie vun allen internationalen Institutionen gesot, dass mer zu Lëtzebuerg net genuch héich a super héich Leit qualifizéieren.

Also ass d'Aufgab vun eis allegueren fir ze soen: „Wéi brénge mer et fäerdeg, fir all eis Schüler méi héich ze qualifizéieren? Déi gutt nach besser, déi mëttelméisseg gutt an déi schwach esou gutt wéi méiglech?“ Dat ass, mengen ech, deen Effort, dee mer an der Lëtzeburger Schoul musse maachen. Mir sinn e klengt Land, mir hunn net vill Leit, an et ass wichteg, dass mer d'Matière grise, déi menschlech Kompetenzen hei zu Lëtzebuerg stäerken, fir d'Cohésion sociale zu Lëtzebuerg, awer och fir d'Lëtzeburger Économie. Dat ass also d'Zil.

An da stelle mer fest, dass mer eng Populatioun hunn, déi immens heterogen ass an déi ëmmer méi heterogen gëtt. An de Lëtzeburger Schoule ginn all Sproochen vun der Welt geschwat. Mir hu 40% vun de Schüler, déi net Lëtzeburgergesch doheem schwätzen. An dat weist dee groussen Défi fir d'Lëtzeburger Schoul, wa mer an engem zweesproochege System wëllen all déi Variétéite vu Kanner zu enger héijer Qualifikatioun bréngen.

Duerfir sinn ech der Meinung, dass et wichteg ass, d'Offer an eiser öffentlecher Schoul esou villfältig ze maachen, dass mer fir méiglech vill Kanner eng valabel Offer kënnen ubidden. Dat ass déi Aufgab, déi ech mer gesat hunn, dat ass, wou mer wëllen higoen, an d'Introduktioun vum Bac international an der öffentlecher Schoul setzt sech an déi Logik. Et ass eng Schan, wa mer intelligent, begaabt

a fläisseg Kanner hunn, a mir bréngen et net fäerdeg, hinnen zu Lëtzebuerg eng Offre scolaire ze ginn, déi hinnen et erlaabt, zu enger héijer Qualifikatioun ze kommen. Duerfir dese Projet de loi.

Ech mengen, et ass vill iwwert de Programm vum Bac international hei geschwat ginn. Ech kann nëmmen ënnersträichen, wat vu menge Virriedner gesot ginn ass. Dat ass en exigente Bac, et ass elo net esou, dass mer hei en Diplom géife bradéieren. En ass e bësse anescht gelagert wéi de Lëtzeburger Premièresexamen, an deem d'Sproochen e groussen Deel anhuelen; an hei kënne mer soen: Du kriss eng Première, eng Equivalenz vun der Lëtzeburger Première, e Bac international, wou den Akzent méi op eng Sprooch geluecht ass. Du muss déi aner Sproochen och kënnen, mä dneriewent gëtt et wichteg Akzenter, déi geluecht ginn op d'Mathematik, op d'Sciencen, op Art, also all déi artistesch Kompetenzen.

Dann ass et d'Théorie de la connaissance, e Fach, wat mir an eiser Schoul net hunn, wat eigentlech duerch de Besoin entstanden ass, well et sech eben ëm en internationale Bac handelt.

Do kann ee jo - do muss ee jo de jonke Leit de Kapp opmaache fir déi Kulturen, fir déi Wäerter, déi vun anere Kulture véhiculéiert ginn, fir dass se duerfir Verständnis hunn.

Ech géif soen, fir mech ass d'Toleranzkompetenzen ze stäerken an der Schoul dat, wat ech ganz, ganz wichteg fannen. An dann ass et vill méi interdisziplinär wéi hei a verschiddenen Domäne geschafft gëtt, an ech denken, dass dat en interessante Modell ass.

D'Fro ass gestallt gi vum Däitschen. D'Fro ass och gestallt ginn, ob mir eis dann elo enger privater Boîte, wéi dat hei heescht, géifen ënnerwerfen. Ech wëll awer och drun erënneren, an d'Madame Brasseur kann dat bezeien, wéi d'Gesetz 2002 gestëmmt ginn ass, ass jo och e Règlement grand-ducal geholl ginn, fir ze soen, ënner wéi enge Konditiounen dass mir déi breet Palette vum Bac international zu Lëtzebuerg als Equivalenz vun enger Première unerkennen. A well mer zu Lëtzebuerg Wichtegkeet leeën op d'Sproochen, ass gesot ginn, majo, déi Sproochen, déi een zu Lëtzebuerg brauch, fir sech ze integréieren, fir ze participéieren, si Franséisch an Däitsch.

An duerfir kann ech op déi Fro „Ass eng aner Sprooch als zweet Sprooch méiglech?“ äntworten: de Moment net. De Règlement grand-ducal gesäit vir, dass ee muss Däitsch hunn, fir zu Lëtzebuerg dee Bac international unerkannt ze kréien als gläichwäerteg zu engem Premièresexamen. An ech hat och net d'Absicht, dat ze änneren.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **Mme Mady Delvaux-Stehres, Ministre de l'Éducation nationale et de la Formation professionnelle.** - Déi Diskussiounen, déi mer de Moment och féieren iwwert de Portfolio européien des langues, iwwert d'Sproochekompetenzen, confirméieren eis ëmmer erëm, wéi wichteg et ass, dass een déi Sproochen, déi zu Lëtzebuerg geschwat ginn, versteet, fir sech kënnen an eiser Lëtzeburger Gesellschaft ze integréieren.

Dann ass gesot ginn, dee Bac international ass eng Offer fir Ausländerkanner, déi als Primo-arrivants esou al sinn, wa se op Lëtzebuerg kommen, dass et net méi méiglech ass, dass se de ganze Kursus vun der Lëtzeburger Schoul kënne suivéieren, fir hinnen awer déi Perspektiv ze ginn. Dat ass d'Motivatioun, firwat mer dat heite Gesetz op den Instanzewee bruecht hunn.

Ech wëllt awer hei insistéieren a soen, dass et elo net exklusiv gëtt fir aner Kanner. Dat heescht, dat ass eng öffentlech Schoul, wou

jiddfereen, deen drun interesséiert ass, sech kann an déi Filiären hei aschreiwen. Also, ech mengen, dat ginn ech oft gefrot an ech wëll dat hei nach eng Kéier ënnersträichen.

Ech mengen, déi Diskussioun, déi och gefouert ginn ass, dat ass: Den Text vun der Regierung hat virgesinn, dass iwwer e Gesetz de Lycée Technique du Centre géif autoriséiert ginn, fir dee Bac international unzibidden. Firwat de Lycée Technique du Centre? Well dat déi Schoul ass, déi déi gréissten Expérience an dee gréissten Know-how an der Sclarisatioun vun Auslännerkanner mat sech bruecht huet. Si hunn immens gutt Resultater, besonnesch mat de Classes francophones. An duerfir war et logesch, fir an deem Gebai och déi Palette do ze offréieren, well si och Enseignanten hunn, déi ganz kompetent sinn an deene Froen.

De Conseil d'État huet eis eng aner Proposition gemaach. Ech wëll soen, dass ech déi mat Freed akzeptéieren. Ech hat eigentlech déi virsiichteg Approche gewielt ze soen: Kommt mer maachen emol iwwert d'Gesetz eng Schoul. Déi hei Formulatioun vum Text erlaabt deenen zukünftigen Unterrichtsmministern och an anere Schoulen déi Offer vum Bac international ze offréieren.

Ech denken, dass dat Haus, wat ech verrieden, mat vill Discernement wäert iwwert déi zukünfteg Offeren decidéieren. Ech géif soen, dass et haut ze fréi ass, fir ze soen: Maache mer dat och nach an anere Gebaier? Déi Méiglechekeet ass do. Ech denken, mir sollen elo ganz attentivement kucken: Wat geschitt am Lycée Technique du Centre? Wéi leeft dee Bac? Wéi geet dat viru sech? Wéi ass d'Demande dobaussen? An dann déi nächst Schrëtt weidergoen.

D'Madame Brasseur huet mech gefrot, ob mer géifen zur Zäit de Règlement grand-ducal erakrieten. Et gëtt jo u sech zwee Règlements grand-ducaux:

Deen ee Règlement grand-ducal déterminéiert de Programm. Deen ass schonn duerch den Instanzenwee gelaf. Deen ass selbstverständlech prett.

An deem zweete gëtt jo e ganz kuerze Règlement grand-ducal. Do steet dran, dass de Lycée Technique du Centre autoriséiert gëtt, fir déi Classes internationales do ze offréieren. Deen Text ass selbstverständlech fäerdeg. E muss duerch d'Regierung. Ech hat och wëlles do d'Urgence ze invoquéieren, fir dass mer kënnen de September déi Klassen ulafe loossen.

Wéi mer gesinn hunn, wéi zügeg dass mer géife weiderkommen an eisen Aarbechten, sinn d'Elteren an d'Schüler och informéiert ginn, dass déi Klassen offréiert ginn. Et muss ee jo soen, dass déi Quatrième oder déi Dixième classe internationale, déi dëst Joer offréiert gëtt, ass jo net de Bac international proprement dit ass. Dat ass jo d'Préparatioun op de Bac international. Duerfir hat ech dem Lycée Technique du Centre gesot: Dir kennt déi Klass offréiere vun der Rentrée un. Mengen Informatiounen no waren et virgëschter schonn 20 Schüler, déi sech interesséiert hunn, fir sech do anzuschreiwen, esou dass mer also ganz sécher eng Klass kënnen vum 15. September u lafe loossen.

Dir wësst, vum Bureau vum Bac international vu Genève gëtt natierlech den Niveau vun dem Bac international kontrolléiert. Si hu ganz prezis Exigenzen, well si si jo de Garant duerfir, dass dee Bac iwwerall unerkannt gëtt. Duerfir déi Visiten, déi hei zu Lëtzebuerg waren, fir ze kucken: Sinn am Lycée Technique du Centre d'Konditiounen erfëllt, fir kënnen dee Bac mat Succès ofzehalen? Dat geet doriwwer, wat d'Qualifikatioun vun den Enseignanten ugeet an et geet iwwert d'Programmen.

D'Programme sinn also ausgeschafft. Et si 34 Enseignantë vum

Lycée Technique du Centre, déi bereet sinn an d'Kompetenzen hunn an am E7 klasséiert sinn, déi also do d'Konditiounen erfëllen, fir déi Klassen ofzehalen. Déi 34 Enseignantë mussen eng Formatioun maachen. A si sinn och alleguerte bereet, déi Formatioun do ze maachen, fir d'ärfen déi Coursen ofzehalen. Et geet jo och drëm, dass een initiéiert gëtt, wéi d'Evaluatioun stattfënn, an dass een an deem Réseau international vun deene Bacs internationaux drableift.

Dann ass d'Fro gestallt gi vun der Admissioun an d'Classes internationales. Am Règlement grand-ducal steet also: Een, deen eng Cinquième am Classique huet respektiv eng Neuvième mat enger Moyenne vu 45.

An da stellt d'Fro sech vun deene Joren duerno, wann ee wëllt wieselen. Op deene Classes internationales applizéiere sech jo d'Dispositionne vun de Gesetzer, déi mer hunn iwwert d'Lycéeën an d'Lycées techniques. Do ass dran, dass een ëmmer kann eng Admissioun kréie sur dossier, an dass dann den Direkter kann decidéieren, ob een d'Konditiounen erfëllt, fir an déi Klassen eranzekommen. Esou dass déi Passerelle all Joer méiglech ass. Ech wëll awer soen, wat een déi Décisioun méi spéit hëlt, wat et warscheinlech méi schwierig gëtt, fir sech an dee System do eranzeschaffen.

Här President, ech denken, dat ass d'Äntwert op all déi Froen, déi gestallt gi sinn. Mir bleift da just ze soen, dass ech mech freeën, dass dat Gesetz hei unanime gestëmmt gëtt, an et bleift mer haaptsächlech den Enseignantë vum Lycée Technique du Centre vill Chance ze wënschen a vill Erfolleg. Et ass ee groussen Défi, dee se op sech huelen, well ech sinn iwwerzeegt, dass d'ganz Communauté scolaire vu Lëtzebuerg mat grousser Attention wäert suivéieren, wéi déi Klasse sech dérouléieren, wéi se organiséiert ginn a wéi dat alles vir sech geet.

Duerfir Merci fir deen Engagement vu bis elo a vill Aarbecht a vill Erfolleg fir déi Joren, déi elo kommen.

M. le Président. - Merci, Madame Delvaux.

Mir kommen dann direkt zur Ofstëmmung iwwert dëse Projet de loi. De Vote fänkt un.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi ass eestëmmeg ugeholl mat 60 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner (par M. Marcel Oberweis), Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber (par Mme Martine Stein-Mergen), Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sonnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Ben Fayot), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Ngri, Jos Scheuer, Romain Schneider (par Mme Claudia Dall'Agnol), Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Alex Bodry);

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz (par M. Claude Adam), Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

2. Motion de Monsieur Claude Meisch sur la situation financière des communes

Ech wollt lech proposéieren, Dir Dammen an Dir Hären, mir hunn nach eng Motioun hei, déi den honorabelen Här Meisch abruecht hat, betreffend d'Finanzsituatioun vun de Gemengen. Wëllt nach een dozou Stellung huelen?

Här Fayot.

M. Ben Fayot (LSAP). - Här President, ech géif proposéieren, dass mer déi Motioun an d'Kommissioun renvoyéieren. Well mir hunn eng Kommissioun iwwert d'Reorganisation territoriale, déi sech mat all deene Froen ofgëtt. An dat hei ass eng wichteg Fro iwwert d'Finanzéierung vun de Gemengen. Dofir sinn ech der Meinung, dass dat déi Plaz wär, wou een dat soll diskutéieren. Ech wär frou, wann d'DP domat d'accord wär.

Merci.

M. le Président. - Den Här Gibéryen.

M. Gast Gibéryen (ADR). - Merci, Här President.

(Nuisances sonores)

... déi d'Sozialistescher Partei hei presentéiert huet. Den Här Bodry, deen am Fong déi Pressekonferenz mat de Sozialiste gemaach huet, ass och Member vun där Kommissioun, déi den Här Fayot elo grad gesot huet. Dat heescht, den Här Bodry hätt all Méiglechekeete gehat an där Kommissioun déi Propositionen ze maachen, mä en huet de Wee gesicht, fir dat an der Öffentlechkeet ze maachen. An ech mengen, et ass dofir och eist Recht als Chamber, fir doriwwer ze diskutéieren.

An ech mengen, wann een A seet als Partei, misst een och de Courage hunn, fir B ze soen. Et geet net duer, dass ee Pressekonferenz mécht, fir dat breet an d'Zeitung ze bréngen, an dann hei an der Chamber, wann ee soll Fierf bekenne, dann déviéiert een esou eng Motioun ganz einfach an eng Kommissioun. Ech halen op jidde Fall vun eiser Säit aus drop, dass se zur Diskussioun an zur Ofstëmmung kënn.

Une voix. - Très bien.

M. le Président. - Den Här Meisch.

M. Claude Meisch (DP). - Jo, Här President. Wann ech richtig verstane hunn, wat d'LSAP op hirer Pressekonferenz wollt matdeelen, wourobber si och gemengt hunn, mir hätten awer e groussen Konsens op d'mannst hei an der Chamber tëschent enger Rei vu Fraktiounen, da war et esou, dass ech verstane hunn, dass d'LSAP eng gewëssen Urgence och dra gesinn huet ze handeln, wat d'Gemegefinanzen ubelaangt.

Une voix. - Très bien.

M. Claude Meisch (DP). - Mir wëssen, dass eng Rei vun Diskussiounen amgaange sinn net erëischt zënter gëschter, wat déi territorial Opdeelung vum Land ubelaangt, wat d'Opdeelung vun de Missiounen hei am Land ube-

laangt tëschent de Gemengen, de Regionnen an dem Stat. Mer wëssen och, dass mer do mussen eng Kéier Konklusiounen zéien an dass mer déi mussen ëmsetzen. Mä mer maachen eis jo awer keng Hoffnung, dass mer do handlungsfäeg sinn am Laf vun deenen nächste Méint, och wann elo bei der Rentrée vun der Chamber d'Kommissioun sech mat där Motioun hei iwwert d'Gemegefinanze befaasst.

Wa mer dës Diskussioun iwwert d'Gemegefinanzen an déi dote Kommissioun ginn an dann awer och soen, dass mer zesummen alles mussen diskutéieren, bis mer Konklusiounen zéien, wat d'Gemegefinanzen ubelaangt, bis mer dann do wierklech konkret eppes kënnen ënnerhuelen an déi Richtung, vun där ech awer mengen, dass ganz vill Leit hei an der Chamber domadder d'accord waren, dann ass et, fäerten ech, ze spéit.

Ech hat gehofft no der Pressekonferenz vun der LSAP, dass och do mëttlerweil d'Urgence unerkannt gi wär vun der Situatioun vun de Gemegefinanzen, dass se schnell misst geregelt ginn, dass mer schnell missten handeln, dass mer schnell misste kucken de Gemengen eng gewësse Sécherheet, wat hir finanziell Situatioun ubelaangt, kënnen ze garantéieren. Wann deem elo net méi esou ass, da verstinn ech awer net méi, firwat am Ufank vun der Woch d'LSAP nach déi Pressekonferenz do aberuff huet, fir eigentlech nach emol dat ze soen, wat anscheinend se jo schonn ëmmer woussten.

Plusieurs voix. - Très bien, très bien!

Une voix. - Si kritt eng grouss Majoritéit.

M. le Président. - Den Här Bausch huet d'Wuert.

M. François Bausch (DÉ GRÉNG). - Här President, ech mengen, déi gréng Fraktioun ass an deene leschte Joren net midd ginn, fir op dee Sujet hei hinzewiesen.

Une voix. - Gitt bei de Mikro!

M. François Bausch (DÉ GRÉNG). - Ech kommen, jo.

(Interruption)

Da gesitt Der mech och besser.

(Hilarité)

Här President, ech mengen, déi gréng Fraktioun ass an deene leschte Joren net midd ginn, fir op déi Problematik hei hinzewiesen an och ze soen, dass effektiv e Mëssverhältnis besteet tëschent op där enger Säit der Evolutioun vun de Recettë vum Stat an op där anerer Säit vun de Gemengen.

Mir hunn als Fraktioun awer e Problem mat zwee Tiren. Déi éischt zwee, esou wéi se hei formuléiert sinn, fanne mir ze vag formuléiert, an zwar fanne mir dat aus ganz gudde Grënn. Beim éischten ass et emol sou, dass mir natierlech dat deelen, wat hei steet, nämlech dass eng Reform vun de Finances communales soll virgeholl gi mam Objektiv, fir e gewëssene Parallelismus ze kréien tëschent de Recettë vum Stat a vun de Gemengen, mä awer net egal wéi. Mir wësst awer gär, ënner wat fir enge Konditiounen dat soll geschéien. Wa mer dat einfach esou wéi dat hei stoe loossen, dann ass dat e bësschen eng gelunge Geschicht.

Deen zweeten Tirt, dee mécht eis nach méi Suergen. Wa mer einfach hei schreiwen: «...examiner dans ce sens les critères de répartition entre les communes des recettes en provenance de l'impôt commercial communal et le fonds communal de dotation financière...», ouni dass mer soen, dass do e Lien besteet tëschent enger neier Definitioun vun de Missiounen vun de Gemengen zum Beispill, ouni dass mer soen, dass e Lien misst gesat ginn zu der regionaler Zesummenaar-

becht, dann hu mir domadder e Problem.

Mir si ganz kloer - an dat huet de Camille Gira am Numm vun eiser Fraktioun oft genuch hei betount - fir eng Reform vun de Gemegefinanzen a vill méi eng gerecht Opdeelung, mä mir sinn awer nëmmen derfir, wann d'Konditiounen an de Kader gekläert sinn. Well dat hei kann zum Beispill bedeuten, dass muer den Innenminister kënn soen: Majo, ech ginn elo e bëssen un de Schrauwen, wéi se haut sinn, dréinen, an dann hu mer dat jo gemaach, wat Der verlaangt, a kee weess awer, wat hanne beim Resultat dobäi erauskënn.

Ech wëll drop hiweisen, dass déi Diskussioun, déi jo hei soll ugefacht ginn a scho méi wéi eng Kéier gefouert ginn ass tëschent de Gemengen an dem Stat, bis elo leider - et huet keen eis als Fraktioun an der Vergaangenheet nogelauschert - ëmmer au détriment vun de Gemengen ausgaangen ass, insgesamt. Esou dass ech mengen, dass een dat hei mindestens misst preziséieren, wat hei steet an der Motioun, soss gesinn ech dat als geféierlech un an dass dat éischer kann e Schoss no hanne ginn, bei aller gudder Intentioun, déi den Här Meisch a seng Fraktioun sécherlech haten, wéi se dat hei déposéiert hunn.

Also op alle Fall, wann d'Motioun net preziséiert gëtt a mer net weider driwwer diskutéieren, musse mir eis leider bei deem Text, esou wéi en elo hei läit, enthalten.

M. Robert Mehlen (ADR). - Ma, da macht eng Proposition.

M. François Bausch (DÉ GRÉNG). - Da wëll ech awer soen, da musse mer eis awer e bësse méi Zäit huele wéi dat heiten, well wa mer op eemol...

(Interruption)

Une voix. - Très bien!

M. François Bausch (DÉ GRÉNG). - Här Mehlen, déi Motioun ass gëschter déposéiert ginn, a wann op eemol hei ëm fënnf op zéng gesot gëtt, sou, elo kënn se op den Ordre du jour an dann diskutéiere mer am Schnellverfahren driwwer, dass ass net dee Stil, mat deem eis Fraktioun gewinnt ass ze schaffen. Mir wëllen eis gär uerdentlech Gedanke maachen, well hei geet et net ëm egal wat. Jee nodeem wat een hei draschreift, kann dat emol ein böses Erwachen ginn, och fir d'Gemengen, an ech mengen, dass ass elo net dat, wat mer sécher alleguerte wëllen.

Also, mir sinn en faveur ganz sécher fir an déi hei Richtung ze goen, mä mir sollen eis gutt iwwerleeën, wat mer hei maachen, well hei si vill Falen, déi ënnerwee stinn, jee nodeem wat een hei mécht.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Den Här Bodry nach, an da komme mer zu enger Décisioun.

M. Alex Bodry (LSAP). - Jo, den Här Gibéryen war esou léif, mäin Numm hei an d'Spill ze bréngen. Bon, ech weess net, ob ech mech soll iwwert déi Motioun hei freeën oder ob ech soll traureg sinn. Eigentlech misst ech mech freeën, well et kënn net esou oft vir, dass d'demokratesch Fraktioun Deeler vun engem Pressecommuniqué vun eiser Partei mat ënnerschreift. Et ass schonn e Phänomen, dee remarquabel ass an deem net besonnesch fir den Ideenreichtum vun der demokratescher Fraktioun schwätzt, dass muss ech éierlech soen.

Wann et esou en urgente Problem fir si ass, hätte si jo genuch Geleeënheete gehat am Laf vun deene leschte Méint, esou Texter an der Chamber hei eranzebréngen a virun allem e bësse méi konkret ze soen, wat se wëllen.

(Interruption)